

Pohlacen chaluhami a řasami

Potápěči

Při svém prvním nočním ponoru v životě sestoupil Sam (nezkušený potápěč zatím bez certifikace a s méně než 15 ponory na svém „kontě“) chytat humry společně se dvěma dalšími necertifikovanými potápěči, Davem a Timem. Tato trojice sestoupila pod vodu jako první, zatímco jejich čtvrtý společník Ron jim je měl později volným ponorem bez přístrojů následovat a pomoci jim s vytažením předpokládaného úlovku humrů. Pátý potápěč Eric zůstal v člunu. *(Poznámka: Všechna jména jsou změněna.)*

Co se stalo

Asi pět minut po začátku ponoru vyklouzla Davovi lahev z popruhů. Upozornil na to Tima a signalizoval, že musí jít k hladině, aby si tam výstroj upravil. Dave a Tim tedy vystoupili nahoru, ale Sam, který o jejich rozhodnutí nevěděl, je nenásledoval a v ponoru pokračoval. Když se Dave a Tim vrátili do člunu, uvědomili si, že Sam s nimi není a zároveň nevěděli, kde se právě nachází. Rychlým pohledem zjistili, že na hladině není, proto musí být stále pod vodou. Ron skočil do vody a spatřil Sama uvízlého v mořských chaluhách a řasách v hloubce asi 7,5 m. Sam měl na obličeji masku, regulátor ústech, byl při vědomí a snažil se uvolnit z hustých mořských řas.

Začal však panikařit a bít kolem sebe, čímž se zamotával do řas stále více. Po několika neúspěšných pokusech Sama osvobodit Ron se rozhodl vrátit na hladinu a sdělit ostatním, že Sam uvízl a potřebuje pomoc. Eric se ihned spustil pod vodu (s výstrojí), ale když se dostal k Samovi, ten neměl na sobě masku ani regulátor v ústech a nedýchal. Eric Sama vyprostil a přitáhl jej k hladině. Posádka dalšího člunu, která zaslechla zoufalé volání o pomoc, vytáhla Sama z vody a ihned se začalo s kardiopulmonální resuscitací. Poté byl Sam dopraven do místní nemocnice, kde byl prohlášen za mrtvého.

Rozbor této fatální nehody

Pochopení základních příčin a postupu událostí vedoucích ke smrtelné nehodě při potápění je důležité, aby se předešlo podobným případům v budoucnosti. Vyšetřovatelé prozkoumali Samovu potápěčskou výstroj a zjistili, že je v pořádku. Lahev obsahovala více než 2 000 psi, což dokazovalo, že Samovi nechyběl vzduch, nicméně při vyzvednutí neměl v ústech regulátor.

Příčinou této nehody bylo uvíznutí v chaluhách a řasách pod vodou, což iniciovalo řetězec událostí vedoucích až k úmrtí. K neštěstí přispěla významnou měrou Sam panika, kvůli které se začal chovat iracionálně a to znemožnilo jeho vyproštění a zřejmě vedlo k upuštění regulátoru. Ztráta regulátoru vedla k dušení se z nedostatku kyslíku a k utonutí.

Diskuse

Zesnulý Sam nebyl certifikovaný potápěč. S potápěním sice měl nějaké předchozí zkušenosti, ale chybělo mu řádné vyškolení a před svým osudovým ponorem se nikdy v noci nepotápěl. Ani Dave a Tim neabsolvovali příslušné potápěčské školení a ani oni neměli potřebnou certifikaci, i když byli poněkud zkušenější. Řádné školení pro přístrojové potápění zajišťované a poskytované oprávněnými institucemi vybaví potápěče znalostmi a dovednostmi, které jsou pro bezpečné potápění životně důležité. Správné školení připraví potápěče tak, aby v nouzových situacích reagovali klidně sebejistě. Potápění spojené s nějakým konkrétním rizikem — v tomto případě s nočními ponory spojenými s lovením humrů v prostředí, kde se vyskytují husté chaluhy a řasy — vyžaduje pokročilé školení, připravenost na takovou situaci a odpovídající výstroj. Pro potápění v takovém prostředí se doporučuje získat speciální certifikaci.

Potápění v chaluhách a řasách vyžaduje zaoblenou a splývavou výstroj bez jakýchkoliv výstupků tak, aby se minimalizovalo nebezpečí zachycení v řasách, zároveň je potřeba mít sebou vhodný řezný nástroj pro vysvobození se z možného uvíznutí. Sam žádný řezný nástroj neměl a nevíme, zdali byla jeho výstroj zaoblená a splývavá. Navíc k absolvování příslušného speciálního školení pro potápění v tak nebezpečném prostředí se doporučuje potápět se s divemasterem a/nebo s potápěčem záchranářem vyškoleným na správné postupy v nouzových situacích.

Potápění s kolegou (buddy diving) znamená potápět se ve dvojicích, ne ve skupinách lichého čísla. Potápění ve dvojicích je nejlepší prevencí proti oddělení se od svého kolegy. Ve skupinách o třech nebo více členech dochází mnohem pravděpodobněji k nedostatečné nebo nesprávné komunikaci, a to i mezi zkušenými potápěči, protože není jasné, kdo co sdělil nebo nesdělil svému kolegovi nebo někomu jinému. V tomto případě se dohodli na výstupu k hladině pouze Dave s Timem a Sam zůstal pod vodou, aniž by o jejich dohodě něco vůbec tušil. To mohlo přispět k jeho panice, protože nikde kolem sebe neviděl kolegy, kteří by mu mohli pomoci s vyproštěním se z chaluhového sevření.

Tuto nehodu nezavinila nedostatečná zdravotní záchranná pomoc, ani selhání výstroje. Příčinou byla předvídatelná situace, na kterou se ovšem potápěči nepřipravili. A i když k této ztrátě života mohl přispět i nedostatek řádného proškolení, měli by se z okolností této tragédie poučit i certifikovaní potápěči.